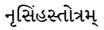
Nrisinha Stotram

Document Information

Text title: Nrisinha Stotram 1 with Translation

File name : nrisinhastotra.itx

Category : vishhnu, dashAvatAra, stotra, vishnu

Location : doc_vishhnu
Author : Traditional

Proofread by : Ravin Bhalekar ravibhalekar at hotmail.com.com, PSA Easwaran

Translated by : Preeti Bhandare

Description-comments : bhAgavatAntargate_saptamaskandhe

Latest update: December 25, 2004, August 6, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

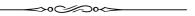
This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

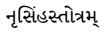
Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 6, 2023

sanskritdocuments.org

Nrisinha Stotram

શ્રી ગણેશાય નમઃ l બ્રહ્મોવાચ l નતોડસ્મ્યનન્તાય દુરન્તશક્તયે વિચિત્રવીર્યાય પવિત્રકર્મણે l વિશ્વસ્ય સર્ગસ્થિતિસંયમાન્ગુણૈઃ સ્વલીલયા સન્દધતેડવ્યયાત્મને ॥ ૧॥

શ્રીરુદ્ર ઉવાચ l કોપકાલો યુગાન્તસ્તે હતોડયમસુરોડલ્પકઃ l તત્સૃતં પાહ્યુપસૃતં ભક્તં તે ભક્તવત્સલ ll ૨ll

ઇન્દ્ર ઉવાચ | પ્રત્યાનીતાઃ પરમ ભવતા ત્રાયતાં નઃ સ્વભાગા દૈત્યાક્રાન્તં હૃદયકમલં ત્વદ્ગૃહં પ્રત્યબોધિ | કાલગ્રસ્તં કિયદિદમહો નાથ શુશ્રૂષતાં તે મુક્તિસ્તેષાં ન હિ બહુમતા નારસિંહાપરૈઃ કિમ્ ॥ ૩॥

ઋષય ઊચુઃ । ત્વં નસ્તપઃ પરમમાત્થ યદાત્મતેજો યેનેદમાદિપુરુષાત્મગતં સસર્જ । તિદ્વપ્રલુપ્તમમુનાદ્ય શરણ્યપાલ રક્ષાગૃહીતવપુષા પુનરન્વમંસ્થાઃ ॥ ४॥

પિતર ઊચુઃ | શ્રાદ્ધાનિ નોડધિબુભુજે પ્રસભં તનૂજૈર્દત્તાનિ તીર્થસમયેડપ્યપિબત્તિલામ્બુ | તસ્યોદરાન્નખવિદીર્ણવપાદ્ય આર્ચ્કત્તસ્મૈ નમો નૃહરયેડખિલ ધર્મગોપ્ત્રે || પ ||

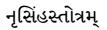
સિદ્ધા ઊચુઃ l યો નો ગતિં યોગસિદ્ધામસાધુરહારષીદ્યોગતપોબલેન l નાનાદર્પં તં નખૈર્નિર્દદાર તસ્મૈ તુભ્યં પ્રણતાઃ સ્મો નૃસિંહ ll ૬ll

વિદ્યાધરા ઊચુઃ **!** વિદ્યાં પૃથગ્ધારણયાડનુરાદ્ધાં ન્યષેધદજ્ઞો બલવીર્યદૃપ્તઃ **!**

```
સ યેન સંખ્યે પશુવદ્ધતસ્તં માયાનૃસિંહં પ્રણતાઃ સ્મ નિત્યમ્ ॥ ૭॥
નાગા ઊચુઃ I
યેન પાપેન રત્નાનિ સ્ત્રીરત્નાનિ હૃતાનિ નઃ 1
તદ્રક્ષઃપાટનેનાસાં દત્તાનન્દ નમોડસ્તુ તે ॥ ८॥
મનવ ઊચુઃ I
મનવો વયં તવ નિદેશકારિણો દિતિજેન દેવ પરિભૃતસેતવઃ !
ભવતા ખલઃ સ ઉપસંહૃતઃ પ્રભો કરવામ તે કિમનુશાધિ કિક્રુરાન્ ॥ ૯॥
પ્રજાપતય ઊચુઃ I
પ્રજેશા વયં તે પરેશાભિસૃષ્ટા ન યેન પ્રજા વૈ સૃજામો નિષિદ્ધાઃ I
સ એષ ત્વયા ભિન્નવક્ષાનુશેતે જગન્મડ્ગલં સત્ત્વમૂર્તેડવતારઃ ॥ ૧૦॥
ગન્ધર્વા ઊચઃ I
વયં વિભો તે નટનાટ્યગાયકા યેનાત્મસાદ્વીર્યબલૌજસા કૃતાઃ I
સ એષ નીતો ભવતા દશામિમાં કિમુત્પથસ્થઃ કુશલાય કલ્પતે ॥ ૧૧॥
ચારણા ઊચુઃ l
હરે તવાંધ્રિપઙૂજં ભવાપવર્ગમાશ્રિતાઃ 1
યદેવ સાધુ હુચ્છયસ્ત્વયાડસુરઃ સમાપિતઃ ॥ ૧૨॥
યક્ષા ઊચઃ I
વયમનુચરમુખ્યાઃ કર્મભિસ્તે મનોફૌસ્ત ઇહ દિતિસુતેન પ્રાપિતા વાહકત્વમ્ 🛭
સ તુ જનપરિતાપં તત્કૃતં જાનતા તે નરહર ઉપનીતઃ પગ્ચતાં પગ્ચવિંશઃ ॥ ૧૩॥
કિમ્પુરુષા ઊચુઃ I
વયં કિમ્પુરુષાસ્ત્વં તુ મહાપુરુષ ઈશ્વર 1
અયં કૃપુરુષો નષ્ટો ધિક્કતઃ સાધુભિર્યદા ॥ ૧૪॥
વૈતાલિકા ઊચુઃ I
સભાસુ સત્રેષુ તવામલં યશો ગીત્વા સપર્યાં મહતીં લભામહે 1
યસ્તાં વ્યનૈષીદ્ભૃશમેષ દુર્જનો દિષ્ટયા હતસ્તે ભગવન્યથાડઽમયઃ ॥ ૧૫॥
કિન્નરા ઊચ<u>ઃ</u> I
વયમીશ કિન્નરગણાસ્તવાનુગા દિતિજેન વિષ્ટિમમુનાડનુકારિતાઃ 1
ભવતા હરે સ વૃજિનોડવસાદિતો નરસિંહ નાથ વિભવાય નો ભવ ॥ ૧૬॥
વિષ્ણુપાર્ષદા ઊચુઃ I
```

અદ્યૈતાદ્ધરિનરરૂપમદ્ભુતં તે દૃષ્ટં નઃ શરણદ સર્વલોકશર્મ ! સોડયં તે વિધિકર ઈશ વિપ્રશપ્તસ્તસ્યેદં નિધનમનુગ્રહાય વિદ્મઃ ॥ ૧૭॥ ॥ ઇતિ શ્રીમદ્ભાગવતાન્તર્ગતે સપ્તમસ્કન્ધેડષ્ટમધ્યાયે નૃસિંહસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્ ॥

Nrisinha Stotram

Translation

નૃસિંહસ્તોત્રમ્ The hymn to Nrsimha

શ્રી ગણેશાય નમઃ I

Salutation to Sri Ganesha.

બ્રહમોવાચ **I**

નતોડસ્મ્યનન્તાય દુરન્તશક્તયે વિચિત્રવીર્યાય પવિત્રકર્મણે l વિશ્વસ્ય સર્ગસ્થિતિસંયમાન્ગુણૈઃ સ્વલીલયા સન્દધતેડવ્યયાત્મને ॥ ૧॥

Lord Brahma said:

I salute the Infinite Lord, the indestructible Universal soul, who has unbounded power, extraordinary valor, one who performs sacred works, one who through his own mere sporting play and through the instrumentality of his qualities creates, preserves, and dissolves the world.

શ્રીરુદ્ર ઉવાચ । કોપકાલો યુગાન્તસ્તે હતોડયમસુરોડલ્પકઃ । તત્સુતં પાહ્યુપસૃતં ભક્તં તે ભક્તવત્સલ ॥ ૨॥

Lord Rudra said:

Dear one who is kind to worshippers! You lose your temper and express your wrath at the end of an epoch, presently you have just slain this wicked demon (Hiranyakashipu) whose son (Prahlada) is your devotee. Please provide protection to this devoted one who seeks refuge in you.

ઇન્દ્ર ઉવાચ **!** પ્રત્યાનીતાઃ પરમ ભવતા ત્રાયતાં નઃ સ્વભાગા દૈત્યાક્રાન્તં હૃદયકમલં ત્વદ્ગહં પ્રત્યબોધિ **!** કાલગ્રસ્તં કિયદિદમહો નાથ શુશ્રૂષતાં તે મુક્તિસ્તેષાં ન હિ બહુમતા નારસિંહાપરૈઃ કિમ્ ॥ ૩॥

Lord Indra said:

Dear Supreme Lord! While protecting us you have recovered and returned to us our share of the ceremonial oblations stolen by this daitya (Hiranyakashipu). You reside in the lotus of our hearts which had been seized by this daitya, but now with your grace the lotus has blossomed. The rulership of heavens is within the clutches of Time. For the ones who are at your service this sovereignty is a trifling matter. Dear Lord! Your faithful followers do not consider even salvation important then what is their need for any other things? oh dear Lord in the form of Nrsimha (man-lion)!

ઋષય ઊચુઃ I

ત્વં નસ્તપઃ પરમમાત્થ યદાત્મતેજો યેનેદમાદિપુરુષાત્મગતં સસર્જ l તિદ્વપ્રલુપ્તમમુનાદ્ય શરણ્યપાલ રક્ષાગૃહીતવપુષા પુનરન્વમંસ્થાઃ ॥ ४॥

The Rishi (ancient seers) said:

Dear primordial human! Through your austerity alone you have recreated this world that clings on to you. And with your soulful brilliance due to intense penance and through your merciful ways you have imparted teachings to us. And this daitya (Hiranyakashipu) had destroyed the penance itself. Dear refuge granting Lord, by donning on this avatar you have protected our asceticism, given your approval and kept us intact for receiving your wisdom

પિતર ઊચુઃ 1

શ્રાદ્ધાનિ નોડધિબુભુજે પ્રસભં તનૂજૈર્દત્તાનિ તીર્થસમયેડપ્યપિબત્તિલામ્બુ l તસ્યોદરાન્નખવિદીર્ણવપાદ્ય આર્ચ્છત્તસ્મૈ નમો નૃહરયેડખિલ ધર્મગોપ્ત્રે ॥ પ॥

The Pitara (ancestors) said:

Dear Lord, the lump of rice offered to us by our offspring would be forcibly stolen and eaten by this daitya (Hiranyakashipu). The holy waters offered during the Shraddha ceremonial rites in the form of sesame seeds and water used to be gulped by this daitya. Today it seems like you have torn his belly with your claw-like nails and returned those to us. You are the one who protects the integrity of this entire world. Dear Lord Nrsimha, we salute you.

સિદ્ધા ઊચુઃ l યો નો ગતિં યોગસિદ્ધામસાધુરહારષીદ્યોગતપોબલેન l નાનાદર્પં તં નખૈર્નિર્દદાર તસ્મૈ તુભ્યં પ્રણતાઃ સ્મો નૃસિંહ ॥ ૬॥

The Siddha (perfected beings) said:

That arrogant and wicked daitya who with the help of his ruinous spying technical skills had robbed us of our own acquired efficiencies and dexterities, you have torn him apart with your claw-like nails. Oh Lord Nrsimha, we make obeisance to you.

વિદ્યાધરા ઊચુઃ 1

વિદ્યાં પૃથગ્ધારણયાડનુરાદ્ધાં ન્યષેધદ્દશો બલવીર્યદૃપ્તઃ !

સ યેન સંખ્યે પશુવદ્ધતસ્તં માયાનૃસિંહં પ્રણતાઃ સ્મ નિત્યમ્ ॥ ૭॥

The Vidyadhara (intellectual scholarly beings) said:

This conceited ignorant daitya with his tyrannical and dominating attitude, squandered away the knowledge we had acquired from our different methods of research and development. You slew him in the encounter like he was an animal. With your illusory capacity you took on the form of Nrsimha (man-lion) avatar and we eternally worship you for that.

નાગા ઊચુઃ I

યેન પાપેન રત્નાનિ સ્ત્રીરત્નાનિ હતાનિ નઃ 1

તદ્ગક્ષઃપાટનેનાસાં દત્તાનન્દ નમોડસ્ત તે ॥ ८॥

The Naga (serpentine beings) said:

This evil daitya stole our precious stones embedded in our hoods and kidnapped our illustrious women. You ripped apart his chest and our wives are feeling avenged and thereby gladdened. We salute you.

મનવ ઊચુઃ I

મનવો વયં તવ નિદેશકારિણો દિતિજેન દેવ પરિભૂતસેતવઃ !

ભવતા ખલઃ સ ઉપસંહૃતઃ પ્રભો કરવામ તે કિમનુશાધિ કિફ્રુરાન્ ॥ ૯॥

The Manava (human beings) said:

Dear Lord, we are your loyal human followers. This daitya had disturbed the moral righteous code of conduct. You have killed him thereby restoring the peace. Please command your attendant humans and let us know what we can do for you.

પ્રજાપતય ઊચુઃ I

પ્રજેશા વયં તે પરેશાભિસુષ્ટા ન યેન પ્રજા વૈ સુજામો નિષિદ્ધાઃ !

સ એષ ત્વયા ભિન્નવક્ષાનુશેતે જગન્મડ્ગલં સત્ત્વમૂર્તેડવતારઃ ॥ ૧૦॥

Prajapati said:

Dear Lord, you had given us the sovereignty and let us form the government. But due to obstacles laid out by this daitya we were unable to govern or provide for the public. You have laid to rest this daitya after tearing open his chest. Dear embodiment of the pure form, we are convinced that your incarnation is for the welfare of the people.

ગન્ધર્વા ઊચુઃ l વયં વિભો તે નટનાટ્યગાયકા યેનાત્મસાદ્વીર્યબલૌજસા કૃતાઃ l સ એષ નીતો ભવતા દશામિમાં કિમુત્પથસ્થઃ કુશલાય કલ્પતે ॥ ૧૧॥

Dear lustrous one! We are your disciples in the dancing, singing, and acting fields. This daitya with his despotic and repressive ways subjugated us to become his servants. You defeated him and brought him to this downtrodden condition. Is it possible for anyone who has chosen the evil pathway by straying away from the righteous one to ever prosper?

ચારણા ઊચુઃ l હરે તવાડ્ધ્રિપકુજં ભવાપવર્ગમાશ્રિતાઃ l યદેવ સાધુ હૃચ્છયસ્ત્વયાડસુરઃ સમાપિતઃ ll ૧૨ ll The Charan said:

The Gandharva (Celestial Musicians) said:

Dear Hari, the beings who like us aspire for salvation from this world depend on your liberty granting lotus feet. You brought an end of this daitya who offended the tender hearts of the virtuous people. We seek refuge in you.

યક્ષા ઊચુઃ l વયમનુચરમુખ્યાઃ કર્મભિસ્તે મનોજ઼ૈસ્ત ઇહ દિતિસુતેન પ્રાપિતા વાહકત્વમ્ l સ તુ જનપરિતાપં તત્કૃતં જાનતા તે નરહર ઉપનીતઃ પગ્ચતાં પગ્ચવિંશઃ ll ૧૩ ll The Yaksha said:

Dear Lord Nrsimha! Due to our excellent karma, we are considered as the chieftains among your devotees. But this son of Diti (Hiranyakashipu) had made us the bearers of his palanquins. Dear supreme soul - controller of the natural world! Knowing the distress caused to your followers by him you have killed him through dissolving his twenty-five aspects to the basic five constituent elements of earth, water, fire, air, and ether.

કિમ્પુરુષા ઊચુઃ I

વયં કિમ્પુરુષાસ્ત્વં તુ મહાપુરુષ ઈશ્વર l અયં કુપુરુષો નષ્ટો ધિક્કૃતઃ સાધુભિર્યદા ॥ ૧૪॥

The Kimpurusha said:

While you are the great exalted person, we are very insignificant in comparison. When the pious saints reproached him then you destroyed this wretched daitya.

વૈતાલિકા ઊચુઃ I

સભાસુ સત્રેષુ તવામલં યશો ગીત્વા સપર્યાં મહતીં લભામહે l યસ્તાં વ્યનૈષીદ્ભુશમેષ દુર્જનો દિષ્ટયા હતસ્તે ભગવન્યથાડડમયઃ ॥ ૧૫ ॥

The Vaitalika said:

We earn our great fame by singing praises about your purity in large assembly halls and at intellectual conferences. Dear Lord, this rogue had divested us of the fame we had acquired. Fortunately, it was fated that he be exterminated by your hands just like how a disease is eradicated from the body.

કિન્નરા ઊચુઃ 1

વયમીશ કિન્નરગણાસ્તવાનુગા દિતિજેન વિષ્ટિમમુનાડનુકારિતાઃ l ભવતા હરે સ વૃજિનોડવસાદિતો નરસિંહ નાથ વિભવાય નો ભવ ll ૧૬ ll

The Kinnara said:

Dear Lord, we the Kinnara beings are your followers. We were compelled to do forced labor by this son of Diti. Dear Hari, you have killed this sinner. Dear Nrsimha, you are cause for our prosperity.

વિષ્ણુપાર્ષદા ઊચુઃ l અદ્યૈતદ્ધરિનરરૂપમદ્ભુતં તે દૃષ્ટં નઃ શરણદ સર્વલોકશર્મ l સોડયં તે વિધિકર ઈશ વિપ્રશપ્તસ્તસ્યેદં નિધનમનુગ્રહાય વિદ્મઃ ll ૧૭ ll

The devotees of Vishnu said:

Dear one who provides asylum, we today saw your wonderful half human half leonine form which provides peace to this entire world. Dear Lord, this daitya was your obedient attendant (as a gatekeeper) who was cursed by the Sanaka brothers. Showering your grace upon him you killed him so that he can return unto you.

II ઇતિ શ્રીમદ્ભાગવતાન્તર્ગતે સપ્તમસ્કન્ધેડષ્ટમધ્યાયે નૃસિંહસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્ II

This endeth the hymn to Nrsimha given in the Chapter eight of the seventh canto in the Srimad Bhagavata purana.

Proofread by Ravin Bhalekar ravibhalekar@hotmail.com, PSA Easwaran Translation by Preeti Bhandare

Nrisinha Stotram

pdf was typeset on August 6, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

nrisinhastotra.pdf